

Course Book

<p style="text-align: center;">Course Description</p> <p>ناوهرۆكى گشتى كۆرس</p>	<p>له پراستيدا ياساى سزاكان مافى دولهت بۆ سه پاندى سزا رېك ده خات ئه و مافه ي كه به مه تر سى دار ترين ئامرازى دولهت داد نه رېت به رام به ر تا كه كانى، ئه و مافه ي كه پېويستى ژيانى كۆمه لايه تى و به رده و امبوونى ده يسه پېنى بۆ مانه وه ي كۆمه لگا و پاريزگارى كردنى له و ر هفتار و هه لسوكه وته زيان به خشانه ي كه رووبه رووى ده بېته وه و ده بېته هه ره شه له بوون و سيسته مه كه ي .بۆيه ئامانج و مه به ستى گشتى له پيشكه ش كردنى ئه م بابته گر ينگه بۆ فيرخوازانى نازيزمان له قۇناغى يه كه مى به شه كارگير پيه كان له په يمانگا كانى سه ر به زانكۆمان به گشتى و به شى كارگيرى ياسا يى ئه وه يه له كاتى ده رچونيان له په يمانگا كه مان زانيارى ته واويان له سه ر بنه ما گشتيه (بابه تيه كانى) ياساى سزاكان هه بېت و به جو رېك بز انن ئه حكامه كانى ئه و ياسا يه له رووى كات و شوپن و كه سه كان چۆن پيا ده ده كر يت و تا بتوانن له كار ه كانى وه زيفيان به جوان ترين ئه دا خزمهت بكهن .</p>
<p style="text-align: center;">Course objectives</p> <p>ئامانجه كانى كۆرس</p>	<p>فيرخواز له ميانه ي ئه م وه رزه ي خو يندندا توانا ي باش ده بېت له به ده ست ه ينانى زانستى ئه كاديمى، و فراوان بوونى تيگه يشتنى له بنه ما كانى ياسا يى تاوانى به شيويه كى گشتى و ياسا يى سزادان به شيويه كى تايبه تى به هو ي ئاشنا بوونى به بنه ما گشتيه كانى ياسا يى سزادان كه مه رجه گشتيه كانى تاوان و سزاكان ديارى ده كات هه روه ها پۆل ين كردنى تاوان و سزاكان جو ره كانى هه ريه كه يان ، و ئه و كه سانه ي كه ده بنه بابته تى به رپر سياره تى تاوانى و ئه و كار يگه ريانه ي كه له وان ه يه بېنه به رده م به رپر سياره تى تاوانى له لايه نى توندى و سووكى و نه مانى به رپر سياره تى.</p>

<p style="text-align: center;">Student's obligation</p> <p>پابەند بوونی قوتابی</p>	<p>1- پابەندبوون بە ئامادەبوون لە کاتی محازەرە، رینگا نادریت بە هاتنە ژوورەوہ بو ھۆلی وانە ووتنەوہ پاش (5) خولەك لە دەست پیکردنی وانە</p> <p>2- پابەندبوون بە ئامادەبوونی تاقیکردنەوہکانی وەرزی لە کاتی خۆیدا.</p> <p>3- رینگا نادریت بە دوبارەکردنەوہی تاقیکردنەوہی وەرزی تەنھا بە پاساوی راپۆرتی پزیشکی باوەرپیکراو لەلایەن نەخۆشخانەییەکی حکومی وە لە حالەتی رازی بوون بە پاساوگە ئەوا تاقیکردنەوہیەکی تر لە کۆتایی وەرزی خۆیندن لە ھەموو بابەتەکانی کورسەگە ئەنجام دەدریت.</p> <p>4- ئەنجامدانی سیمینار و راپۆرت و پەپەر لەلایەن قوتابی سەبارەت بە وانەگە پابەند بوون بە خۆیندنی رۆژانە و ئامادەکردنی بابەتەکان</p> <p>5- ئەنجامدانی (کوین) واتە تاقیکردنەوہی کورت بۆ ئاگادارکردنەوہی پیش وەختە ئەنجام دەدریت لە وانە پێشوو وانە ئەو رۆژە (کوین) تیدا ئەنجام دەدریت.</p>			
<p style="text-align: center;">Required Learning Materials</p> <p>ئامرازەکانی فیکردن</p>	<p>بۆ گەیانندی بابەتەکانی کورسەگە ئەم رینگایانە خوارەوہ بەکار دەھینن:</p> <p>1- ھەول دەدەین بە ئامرازی فیکردنی نوێ وەکو لاپتوپ و داتاشو بابەتە زانستییەکان بە شیوہی سلايدات لەسەر تەختەو شاشەیی ھۆل بو قوتابیان بچەینەر و رافەیی بکەین وە نموونەیی جۆراوجۆر لە شیوہی ھیلکاری و خشتەیی رۆونکردنەوہی مادەیی زانستی بریار دراو.</p> <p>2- ھەر وەھا بو رۆون کردنەوہی زیاتر تەختە رەش بەکار دینم لە ھەر شوینیکدا پیویست بۆ</p> <p>3- بۆ سود وەرگرتن لە ناوەرۆکی بابەتەگە پیویستە قوتابی بتوانیت بەردەوام بخویننی و بەدواداچوونی بەردەوامی وانەکان بکات و ھەر وەھا بەشدار بیت لە ئاراستەکردنی پرسیارو وەلامدانەوہ لەناو ھۆلی خۆیندن.</p>			
<p style="text-align: center;">Assessment scheme</p> <p>ھەلسەنگاندن</p>	<p style="text-align: center;">Task</p>	<p style="text-align: center;">Weight (Marks)</p>	<p style="text-align: center;">Due Week</p>	<p style="text-align: center;">Relevant Learning Outcome</p>
	Homework	10		10%
	Class Activity	2	4	2%
	Report	8	6	8%

	Seminar	8	2	8%
	paper			
	Essay			
	Project			
	Quiz	8	3,5,9	8%
	Midterm Exam	24	6	24%
	Final Exam	40	14	40%
	Total	100		100%

Specific learning outcome: دەرەنجامه‌كانى فيربوون	پيشبىنى ده‌گرئ له‌ كوٽايى ئه‌و سيميسته‌رده‌دا فيرخواز زانيارى باشى هه‌بى له‌و بابه‌تانه‌ى خواره‌وه :		
	1- چه‌مكى ياساى سزادان و په‌يوه‌ندى به‌ زانسته يارمه‌تيدهره‌كانى. 2- گه‌شه‌كردنى ياساى سزادان. 3- سه‌رچاوه‌ى ياساى سزادان. 4- تاوان ،چه‌مكى تاوان،رايه‌له‌كانى 5- هوپه‌كانى ريگه‌پيدان. 6- جوهره‌كانى تاوان. 7- تاوانبارو به‌رپرسياريه‌تى تاوانى و نه‌مانى به‌رپرسياريه‌تى تاوانى. 8- سزاو جوهره‌كانى تاكى سزا. 9- بارودوخه‌ توندو سووكه‌كانى سزا		

Course References: سه‌رچاوه‌كان	سه‌رچاوه يارمه‌تيدهره‌كان	سه‌رچاوه سه‌ره‌كبه‌كان

	<p>1- عبدالصمد خیلانی، شروفه‌ی بنه‌ما گشتیه‌کانی یاسای سزاگان. 2- قانون العقوبات العراقی رقم (111) لسنة 1969</p>	<p>1- د. علی حسین خلف و د. سلطان عبدالقادر الشاوی، المبادئ العامة في قانون العقوبات. 2- د. ضاری خلیل محمود , الوجیز فی شرح قانون العقوبات- القسم العام. 3- د. عباس الحسني، شرح قانون العقوبات العراقي الجديد – القسم العام. 4- د. سعد إبراهيم الأعمي، موسوعة المصطلحات القانون الجنائي.</p>
--	--	---

Course topics (Theory)	Week	Learning Outcome
تیگه‌یشتن له یاسای سزادان و په‌یوهندی به لقه‌کانی تری یاسا — بنه‌مای به یاسابوونی تاوانه‌کان و سزاگان	1	ناشنابوون به یاسای سزاگان و گرینگی نه‌و یاسایه و سه‌رچاوه‌که‌ی
پیاوه‌کردنی یاسای تاوانی له‌رووی شوین (بنه‌مای هه‌ریمایه‌تی، جیاکه‌ره‌وه‌کانی)	2	ناشنا بون به چوارچیوه‌ی دهسه‌لاتی نه‌و یاسایه
تاوان (چه‌مکی تاوان، رایه‌له‌کانی) , (رایه‌له‌ی مادی تاوان)	3	چۆنیه‌تی دیاری کردنی کرده‌وه‌یه‌کی تاوانکاری
رایه‌له‌ی ده‌روونی تاوان (مه‌به‌ستی تاوانی، هه‌له)	4	ناشنا بون به رایه‌له‌ی به‌رپرسیاریه‌تی تاوانی
شیوازه‌کانی نه‌نجامدانی تاوان (یه‌که‌م/ شروع , رایه‌له‌کانی و سزاکی) تاوانی مه‌حال	5	ناشنابوون به چۆره‌کانی تاوان که چ کاتیك ده‌ستپیکردنه
تافیکردنه‌وه‌ی Midterm	6	
هۆیه‌کانی ریگه‌پیدان (رپسا گشتیه‌کانی ریگه‌پیدان) به‌کار هیئانی ماف وه‌کو هۆکاریکی گشتی ریگه‌پیدان	7	ناشنابون به ریگا‌کانی ریگه‌پیدان و چ کاتیك کرده‌وه‌یه‌کی تاوانی ریگه‌ی پیدراوه

هۆپهكانى رېگه پېدان به جېگه ياندىنى ئەرك و بهرگرى رەوا	8	له چ كاتېكدا به جېگه ياندىنى ئەرك و بهرگرى رەوا سزاي لەسەر نيه
جۆرهكانى تاوان لەرووى گەورەيى و سروشتهكەي	9	ئاشنابون به جۆرهكانى تاوان و سروشتهكەي له چ بارېكدا سياسيه و له چ بارېكدا تاوانى ئاساييه
چەمكى تاوانبارو بهرپرسياريەتى تاوانى شيۆهكانى نەبوونى بهرپرسياريەتى تاوانى (هەلەي نائەنقەست, لەدەست دانى هەست يان ويست, زۆرلېكردن)	10	ئاشنا بون به حالەتەكانى نەمانى بهرپرسياريەتى تاوانى و ھۆكارەكانى نەمانى بەرپرسيارەتى تاوان
سزا, چەمك و ئامانجى سزا جۆرهكانى سزا بنەرەتيةكان سزا پاشكۆييهكان سزا تەواوكاريەكان	11	ئاشنابون به سزاو جۆرهكانى و خاسيەت و تايبەتمەنديەكانى و ئامانجەكانى سەپاندىنى سزا
گەتوگۆي راپۆرت و سيمينارەكان	12	
Practical Topics	Week	Learning Outcome

Questions Example Design

پرسیار و وهلامی نمونهیی

پ1 / ئەم زاراوه یاسایی یانەیی خوارهوه پیناسه بکه؟

1 / یاسای رافهکار / 2 / پلانی پیش وهخته / ئەنجامدهری تاوان (فاعل الجريمة)

پ2 / به نمونهیهك ئەمانهیی خوارهوه روون بکهروهوه

1 / تاوانهکانی بهردهوام

2 / تاوانی راهاتن لهسه

پ3 / ئەمانهیی خوارهوه وهلام بهدهروهوه

1 / مهرجهکانی پیاده کردنی بنه‌مای گشتگیر (جیهانی) یاسای تاوانی به پینی یاسای سزادانی عیراقی چین؟

2 / رهگهزهکانی روکنی ماددی و روکنی مه‌عنه‌وی تاوان بژمییره.

3 / له‌به‌ر چ هۆکاریك یاسای سزاکانی عیراقی ئەو به‌شداربووهی له‌کاتی ئەنجامدانی تاوان نامادهی ریو ره‌سمی

تاوان بیټ به ئەنجامدهری داده‌نیټ.

پ4 / راستی و چهوتی ئەم دهسته‌واژانهیی خوارهوه دیار بکهو چهوته‌کان راست بکهوه.

1 / هه‌ندیك له زانیان ره‌خنه له بنه‌مای به یاسابوونی تاوان و سزاکان ده‌گرن به‌وهی که بنه‌مایه‌کی کۆنه

(رجعیه).

2 / هیچ جیاوازییه‌ك نیه له نیوان ریکه‌وتن له‌گه‌ل هاندان له به‌شداربووی لاوه‌کی تاوان .

پ5 / ئەم بۆشاییانهیی خوارهوه به ووشه یان دهسته‌واژهی گونجاو پر بکهروهوه

1 / نامرازه‌کانی به‌شدار بوونی لاوه‌کی تاوان بریتین له 1 _____ 2 _____

3 _____ .

وہلامی نموونہیی پرسیارہگان

وہلامی پرسیارى يەكەم:

1- - ياساى رافەكار: بریتى يە لەو ياسايەى كە دەردەچيٲ تەنھا بۆ روونکردنەوہى خاليك يان برگەيەك لە ياساى پيشوو كە ناكۆكى لەسەرە، هيچ برگەو حوكمى نوٲى تيدا نيە، بۆيە دەگەرپيتەوہ بۆ رابردوو لەگەل ياسا كۆنەكە يەكدەگرٲت.

2- پلانى پيش وەختە: بریتىە لە بىرکردنەوہى پيش وەختەى بەرنامە دارپٲژراو بۆ ئەنجامدانى تاوان دوور لە تورە بوون و ھەلچوونى دەروونى.

3- ئەنجامدەرى سەرەكى: بریتىە لەو كەسەى كە تاوانى ھيٲناوہتە كايەوہو رۆلى سەرەكى و گرینگى ھەيە لە جيبەجى كردنى رەفتارى تاوانكارى

وہلامى پرسيارى دووہم:

1- ليخورىنى ئوتومبيل بەبى مۆلەت ، ھەلگرتنى چەك بەبى مۆلەت.

2- زىناى پياو لە مالى ھاوسەرى

وہلامى پرسيارى سى يەم:

-1

1- بازرگانى كردن بە ئافرەت

2- بازرگانى كردن بە منال.

3- بازرگانى كردن بە كۆيلە.

4- بازرگانى كردن بە مادە ھۆشبەرەگان

5- پەكخستن و لەكار خستنى ھۆيەگانى پەيوەندى كردن

-2

1- رەفتارى تاوانكارى 2- دەرەنجامى زىيان بەخش. 3- پەيوەندى ھۆكاريپپەتى لە نىوانيان.

1- بوونى ويست 2- بوونى ھەست.

3-

چونكە ئامادەبوونى لەو شوپنە دوای بەشدارى كردنى بە ھەر ئامرازىك لە ئامرازەكانى بەشدارى كردن بەلگەيە لەسەر ئەوئە لە دوای بەشدارى كردن دەپھەويٹ پلاننىكى تر دابريژيٹ لەپيگەى ھاوكارى كردنى جيپەجيكارى تاوان .

وھلامى پرسىارى چوارەم:

1- دەستەواژەكە راستە، لەبەر ئەوئە تاوان دادەنيٹ وھكو كيانيكى قانونى جيا لە كەسيى تاوانبار بە جورىك كە سزا ديارى دەكات بۇ ھەر تاوانىك لەسەر بنەماى ئەو زەرەرە ماديانەى كە لە دەرەنجامى تاوانەكە ھاتووہ نەك لەسەر بنەماى ئەو مەترسيانەى كە لە ناخى كەسى تاوانباردا سەرچاوى گرتووہ.

2- دەستەواژەكە ھەلەيە، بەلكو جياوازن چونكە لە ھاندان ويستى ھاندەر بەرزترە لە ويستى ھاندراو لە كاتيكا لە پيگەوتن ويستەكان لەرووى گرینگىھوہ يەكسانن.

وھلامى پرسىارى پينجەم/

1- ھاندان 2- پيگەوتن 3- يارمەتيدان

Extra notes:

External Evaluator

